

Beijing
Axa Centrală
Termeni-cheie

Traducere din limba chineză
de Laura Călin

EUROPEANĂ
București, 2025

Cuprins

Prefață	5
---------------	---

Partea I

Valoare istorică și culturală

1. Axa centrală a orașului Beijing.....	21
2. Axa centrală tradițională	22
3. Armonia dintre om și natură.....	23
4. Observarea fenomenelor celeste pentru stabilirea timpului	24
5. Imitarea ordinii cerești și a principiilor pământești.....	25
6. Determinarea direcțiilor și stabilirea pozițiilor corecte.....	26
7. Respectarea demnității centrului	27
8. Stabilirea ordinii naționale și implementarea unei guvernări armonioase	28
9. Respectarea căii de mijloc.....	29
10. Stabilirea sistemului imperial conform principiilor fundamentale	30
11. Li (Ritualul).....	31
12. Yue (Muzica).....	32
13. Armonia dintre ritual și muzică.....	33
14. Frumusețea armoniei și echilibrului	34
15. Ceremonia sacrificială	35
16. Cartea Meseriilor	36

17. Templul Ancestral la stânga și Altarul Pământului și Recoltei la dreapta	37
18. Palatul în față și piața în spate.....	38
19. Reglementările tradiționale	39
20. Modularitatea.....	40

Partea a II-a

Elemente istorico-culturale

21. Patrimoniul cultural al axei centrale din Beijing	43
22. Orașul Beijing în dinastiile Ming și Qing.....	44
23. Orașul Interior	45
24. Orașul Exterior	46
25. Orașul Palatului.....	47
26. Orașul Imperial.....	48
27. Structura cu patru incinte.....	49
28. Rețeaua de străzi tip tablă de șah	50
29. Coridoare vizuale	51
30. Coridoare vizuale de stradă.....	52
31. Turnul Clopotului	53
32. Turnul Tobei.....	54
33. Shichahai.....	55
34. Podul Wanning.....	56
35. Poarta Di'anmen	57
36. Colina Jingshan	58
37. Complexul Sălii Longevității Imperiale.....	59
38. Poarta Beishangmen.....	60
39. Orașul Interzis	61
40. Poarta Duanmen.....	62
41. Templul Ancestral Imperial	63
42. Altarul Pământului și Recoltei.....	64

43. Tiananmen (Poarta Păcii Celeste)	65
44. Coloanele Huabiao din Tiananmen.....	66
45. Tribunele de onoare din Tiananmen.....	67
46. Podurile Interioare de Apă Aurie.....	68
47. Podurile Exterioare de Apă Aurie.....	69
48. Galeriile celor o mie de pași	70
49. Piața Tiananmen	71
50. Catargul din Piața Tiananmen	72
51. Monumentul Eroilor Poporului.....	73
52. Mausoleul lui Mao Zedong.....	74
53. Muzeul Național al Chinei	75
54. Marea Sală a Poporului.....	76
55. Poarta Zhengyangmen (Qianmen).....	77
56. Podul Zhengyang.....	78
57. Pailou de la Podul Zhengyang.....	79
58. Străzile Centrale.....	80
59. Strada Qianmen.....	81
60. Tramvaiul Diang Diang.....	82
61. Vestigii ale drumurilor axei centrale – secțiunea sudică	83
62. Podul Tianqiao	84
63. Stela cu înregistrarea decolmatării canalelor de la Podul Zhengyang.....	85
64. Templul Cerului.....	86
65. Altarul Zeului Agriculturii (Xiannongtan)	87
66. Altarele Zeilor Cerești și Tereștri	88
67. Un mu și trei feni de pământ	89
68. Poarta Yongdingmen	90
69. Platforma Yandun.....	91
70. Mărci comerciale tradiționale	92
71. Muzica armoniei și rafinementului	93

Partea a III-a
Cunoștințe despre Patrimoniul Mondial

73. Patrimoniu cultural	97
74. Patrimoniu mondial.....	98
75. Patrimoniu cultural mondial.....	99
76. Patrimoniu natural mondial	100
77. Patrimoniu mixt cultural și natural mondial.....	101
78. Convenția privind Patrimoniul Mondial	102
79. Ghidul operațional pentru implementarea Convenției	103
80. Comitetul Patrimoniului Mondial.....	104
81. Centrul Patrimoniului Mondial	105
82. Consiliul Internațional al Monumentelor și Siturilor (ICOMOS).....	106
83. Lista Patrimoniului Mondial.....	107
84. Valoare Universală Excepțională (VUE).....	108
85. Criterii pentru evaluarea VUE a siturilor culturale.....	109
86. Obiective strategice.....	110
87. Integritate	111
88. Autenticitate	112
89. Continuitate	113
90. Conservare integrată	114
91. Zonă de patrimoniu.....	115
92. Zonă tampon.....	116
93. Elemente constitutive ale patrimoniului.....	117
94. Raportare și monitorizare a patrimoniului mondial.....	118
95. Monitorizare reactivă	119
Anexe	120
Bibliografie	125

Partea I
Valoare istorică și culturală

1. Axa centrală a orașului Beijing

Axa centrală a orașului Beijing are în centrul său axa tradițională, extinzându-se spre nord până la Munții Yanshan și spre sud până la Aeroportul Internațional Daxing din Beijing și sistemul hidrografic al râului Yongding. Această axă reprezintă elementul-cheie al structurii spațiale urbane și al organizării funcționale a orașului.

Se poate împărți în cinci secțiuni: Axa centrală tradițională, Axa centrală nordică, Extinderea axei centrale nordice, Axa centrală sudică și Extinderea axei centrale sudice.

2. Axa centrală tradițională

Axa centrală tradițională reprezintă nucleul planificării și construcției capitalei în dinastiile Yuan, Ming și Qing, fiind elementul conducător al structurii spațiale și al organizării funcționale a orașului vechi Beijing.

Construită inițial în perioada Yuan, această axă a fost dezvoltată și desăvârșită în epocile Ming și Qing. Este amplasată în zona centrală a orașului vechi Beijing, străbătând orașul de la nord la sud pe o linie dreaptă. Axa pornește la nord de la Turnul Clopotului și Turnul Tobei, trece prin puncte de referință precum Podul Wanning, Colina Jingshan, Orașul Interzis și Poarta Zhengyang, iar la sud se încheie la Poarta Yongdingmen, având o lungime de aproximativ 7,8 kilometri.

Este cea mai grandioasă și mai bine conservată axă centrală tradițională existentă într-o capitală istorică din China și este considerată un model de referință pentru acest tip de structură urbană.

3. Armonia dintre om și natură

O concepție despre lume și un mod de gândire care susțin interconexiunea dintre cer, pământ și om. Această viziune subliniază relația simbiotică și legătura intrinsecă dintre cele trei, evidențind rolul esențial al cerului în viața umană și în desfășurarea acțiunilor omenești.

Ea reflectă eforturile oamenilor de a-și găsi fundamentul existenței, al ordinii și al valorilor în relație cu natura. Ideea de armonie între om și natură se regăsește în numeroase aspecte ale alegerii amplasamentului și ale organizării axei centrale tradiționale.

4. Observarea fenomenelor celeste pentru stabilirea timpului

Această practică constă în observarea fenomenelor cerești – precum mișcările soarelui, lunii și stelelor – pentru a defini unități de timp precum anul, anotimpul, luna, termenii solari, ziua, orele tradiționale chinezești și subdiviziunile acestora.

Strămoșii chinezi foloseau observațiile astronomice pentru a elabora calendare care ghidau producția agricolă, ceremoniile religioase și viața de zi cu zi. Observarea cerului conecta dimensiunile timpului și spațiului, îmbinând cunoașterea fenomenelor astrale cu aplicarea lor practică.

Această practică a avut o influență profundă asupra concepțiilor culturale tradiționale și a sistemelor de gândire, devenind o piatră de temelie a civilizației chineze antice.

5. Imitarea ordinii cerești și a principiilor pământeste

Acest principiu constă în proiectarea orașelor sau clădirilor astfel încât acestea să reflecte, prin formă și organizare, tiparele cerului și ale pământului sau fenomenele naturale. Prin această simbolistică, se stabilește o corespondență între cosmos, lumea terestră și umanitate.

Un exemplu reprezentativ este reflectarea pe pământ a constelației „Ziweiyuan” (Incinta Celestă Purpurie), considerată reședința Împăratului Ceresc, în palatul împăratului – Fiul Cerului – din capitala imperială.

„Imitarea cerului și urmarea pământului” a fost o tehnică des întâlnită în proiectarea urbană și arhitecturală din China antică și exprimă în mod concentrat concepția cosmologică tradițională a armoniei dintre om și natură.

6. Determinarea direcțiilor și stabilirea pozițiilor corecte

În „Cartea Riturilor” se menționează: „Când un rege întemeiază o țară, mai întâi trebuie să stabilească direcțiile și să fixeze pozițiile.” Aceasta înseamnă că, pentru fondarea unei capitale, primul pas este determinarea spațiului potrivit, prin observații astronomice, măsurători topografice și analize complexe ale poziției geografice, resurselor naturale și caracteristicilor culturale ale regiunii respective.

În etapa inițială a planificării și construirii capitalei Dadu din dinastia Yuan, acest principiu a fost aplicat pentru a proiecta orașul în armonie cu mediul natural și pentru a stabili cu precizie orientarea axei centrale.